

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิภาพการใช้สินเชื่อการเกษตรของเกษตรกร
 ลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร :
 กรมศึกษา สาขาแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
ชื่อผู้เขียน : นางสาวขวัญนภา แม๊ะบ้าน
ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ เอกสิทธิ์ เตชะโกศลวิช ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ อัมรินทร์พงศ์ นัตราคม
3. รองศาสตราจารย์ สุณี นัตราคม

เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศไทย ยังขาดแคลนเงินทุนที่จะปรับปรุงการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงพยายามแก้ปัญหาโดยการแทรกแซงในลักษณะให้สิ่งจูงใจและลักษณะการบังคับด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น

1. จัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร

2. มาตรการในการดำเนินนโยบายสินเชื่อการเกษตรของธนาคารแห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 มาตรการใหญ่ ๆ คือ มาตรการว่าด้วยการกำหนดเป้าหมายการให้สินเชื่อการเกษตร และมาตรการว่าด้วยการกำหนดเงื่อนไขให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติเมื่อเปิดสาขาในอำเภอรอบนอก ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลทำให้ปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรขยายตัวอย่างรวดเร็ว ที่น่าสังเกตก็คือ ในขณะที่สินเชื่อการเกษตรได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่การขยายตัวของผลผลิตในสาขาเกษตรนั้น กลับเป็นไปอย่างเชื่องช้า

ประเด็นปัญหาที่น่าสนใจก็คือประสิทธิภาพการใช้สินเชื่อของเกษตรกร

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบถึงสภาพทั่วไป เกี่ยวกับสินเชื่อการเกษตร ศึกษาถึงความสัมพันธ์และประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด ที่มีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ประชาชาติในสาขาเกษตร ตลอดจนศึกษาประสิทธิภาพและปัจจัยที่กำหนดประสิทธิภาพการใช้สินเชื่อของเกษตรกร โดยทำการศึกษาจากเกษตรกรที่เป็นลูกค้าของ ธ.ก.ส. สาขา แจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพในการใช้สินเชื่อการเกษตรของเกษตรกร อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากเกษตรกรนำเงินทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ทำให้การขยายตัวของผลผลิตในสาขาเกษตรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ส่งผลให้ภาระหนี้สินของเกษตรกรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สำหรับปัจจัยที่กำหนดประสิทธิภาพการใช้สินเชื่อของเกษตรกรประกอบไปด้วยรายได้ รายจ่าย หนี้สินเดิม จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความคิดพื้นฐานของเกษตรกรเอง ที่เชื่อว่า การลงทุนในทางการเกษตร จะได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า ทำให้เกษตรกรส่วนหนึ่งตัดสินใจนำเงินที่ได้จากการกู้ ธ.ก.ส. ไปลงทุนในด้านอื่น เช่น ค่าขาย ให้ผู้อื่นกู้และบางรายกู้เงิน ธ.ก.ส. เพื่อรักษาเครดิต โดยมีได้นำเงินไปลงทุนใดๆ เลย